

HISTORISK FORENING FOR SKÆRBÆK OG OMEGN

Historisk Forening. Skærbæk. Formandens beretning for året 2024

Det har været et godt og travlt år for Historisk Forening. Der har været god søgning til vore arrangementer. Det er vi meget glade for.

Gennemgang af arrangementer:

Januar 2024: Boy Lorenzen fortalte om sit liv. 120 deltagere og det fortsatte to gange, men ikke i vores regi.

Februar 2024: Afstemningsfest med Ole Sørensen fra Møllen i Haderslev. Underholdende og spændende. Anderledes tale. 70 deltagere.

Marts: Generalforsamling

Marts: Højskoledag med Henrik Dam Kristensen, Anne-Lene og Lars-Emil Stamp og Johanne Rebsdorf. 60 deltagere.

April: Hans Chrriistian Davidsen med Nazisternes, sidste tij flugt. 70 deltagere. Vi har arrangeret en udflugt til Flensborg med Hans Christian som guide den 14. juni i år.

Maj: Mindebrønden 5.maj . Borgmester Jørgen Popp Petersen talte. 50 deltagere

Maj : Aftenudflugt til Lakolk med Rigmor Petersen og besøg Hamenaburg. 40 deltagere.

Juni : Åbent hus og have ved byfest. Godt besøgt.

September: Ka do haus. Sjov aften

September: Reception for årsskriftet om Feriebyen. 25 års jubilæum. Det må gerne blive en tradition, at man markerer udgivelsen af det nye årsskrift.

Oktober: Domænegårde med Jørn Buch. Fuldt hus.

November: Is- og klimaforsker Jørgen Peder Steffensen. Superspændende og underholdende. Fuldt hus. Jørgenm Peder kone, Dorte Dahl-Jensen, er fremme med spådomme om 3 meter havvandstigninger.

December: Julestuen opstod igen i julen 2024. Kaj Kibsgård og Frovin Kristensen fik det hele samlet, og Gunnar Vind stod for at sende svar til de børn, der havde sendt breve til julemanden. Jeg tror, det er populært at julestuen er der igen. Det giver liv i huset, og børnene synes, det er spændende.

Vi har brugt en del tid på 5. maj arrangementet i anledning af 80 året for Befrielsen. Vi besluttede på et tidspunkt, at vi ville nedlægge snublesten i fortovet i Nissumsgade for Hermann Svendsen og Johann Nielsen. Ligeledes for boghandler Møller i Jernbanegade. Han blev ikke dræbt under krigen, men hans helbred led ubodelig skade under ni måneders fængselsophold i Tyskland. Hans vægt var nede på 35 kilo, da han kom hjem .

Snublestenene bliver fremstillet i Tyskland. I 1992 påbegyndte kunstneren Günther Demmig fremstillingen af snublesten. I 2005 overtog Michael Friedrichs-Friedländer fremstillingen, og han har indtil nu fremstillet 90.000 snublesten. I alt findes der 107.000 stk. i verden.

Vi har fået stor hjælp af Volker Heesch fra Højer. Den rette formulering af indskriften på snublestenene er meget vigtig. Volker har ydet en stor indsats for, at den rette tekst kom på stenene.

Normalt ligger snublestenene i fortovet foran huset, hvor de dræbte eller deporterede boede, men vi ønskede at markere stedet hvor de virkede, f.eks. i Nissumsgade.

Som optakt blev bestyrelsen enig om at markere 80 året for Befrielsen med et foredrag af forfatteren Trine Engholm Michelsen, som har skrevet bogen om "Storfyrstinden". Bogen er blevet filmatiseret og sendt i 4 afsnit på DR1 som dokumentardrama.

"Storfyrstinden" alias for Jutta Graae. Hun var ansat i en bank i Lyngby og endte med at styre økonomien til modstandsbevægelsen. Ligeledes sørgede hun for at få hemmelige efterretninger til Sverige og derfra videre til England. På et tidspunkt måtte hun foretage en dramatisk flugt til Sverige og derfra til England.

Forfatteren kommer til Emanuel den 1. maj kl. 19.00 og fortæller om bogen.

Den 5. maj er der nedlægning af snublesten i Nissumsgade og Jernbanegade og derefter højtidelighed ved Mindebrønden. Derefter er der gratis frokost for alle i Emanuel med tilmelding.

Samtidig udkommer den nye bog om modstandsbevægelsen i Skærbæk. Gratis til medlemmerne ellers 175 kr.

Vi har søgt sponsorater til snublesten og bogudgivelse. Vi vil gerne takke vore sponsorer: Skærbæk Sparekasse, Ecco Bredebro, Velux, Rønmø Udviklingsfond samt Skærbæk Ferieby. Vi er glade for vores sponsorer. Det gør det muligt at realisere projekterne.

En stor tak til Gunnar Vind for at udføre arbejdet med ansøgninger til sponsorerne. Du har styr på det, og du gør det på en sober måde. Tak for det, Gunnar.

Leif og Frovin har ryddet op på loftet, de har fået styr på bøger, ugeaviser, stole reoler og alt muligt andet. Det har pyntet, og det hele er blevet mere overskueligt. I er utroligt effektive.

Et nyt tiltag for Historisk Forening er byvandring og besøg på Æ Museum for skoleelever. De går en tur rundt i Storegade og Skolegade og får fortællingen om pastor Jacobsen, Skærbæk-tæpper og bygninger. Der sluttet af i Æ Museum.

Et næste skridt kan måske blive opsætning af QR-koder rundt om i byen, så turisterne kan scanne med mobiltelefonen. Der er en del bygninger, der kan forklares på denne måde.

Tønder Kommune har arrangeret byplanlægning i Æ Museum for interesserede. Der blev etableret forskellige arbejdsgrupper. Så kunne man tilmelde sig, efter hvilke interesser man helst ville beskæftige sig med. Arkitekt Jes Vagnby fra Skagen var en spændende person og god til at komme med indspark.

I 2024 blev vi kontaktet af Feriebyen i anledning af deres 25 års jubilæum. De ønskede at udgive et jubilæumsskrift og spurgte, om Historisk Forening ville forfatte skriftet. Det ville vi gerne hjælpe med.

Det blev en god oplevelse, og det blev samtidig vores årsskrift. Tak til Tommy som forfatter og John for layout og opsætning.

Der er 315 medlemmer i foreningen. Det er en lille tilbagegang. Det skyldes bl.a., at da vi gik over til at følge kalenderåret som funktionsår, var der en del, der blev smidt ud af Betalingsservice, fordi der gik halvandet år, før vi opkrævede kontingent igen. Det havde vi ikke tænkt på.

Tak til bestyrelsen for et positivt samarbejde hele vejen rundt. Der er styr på de forskellige opgaver, og alt bliver udført til punkt og prikke.

Ligeledes en stor tak til arkivmandskabet for veludført arbejde. Det skrider fint fremad.